

УДК 17:001:005.44 (043.2)

Сокол В.В.

*Національний авіаційний університет, Київ***ЕТИЧНИЙ ВИМІР НАУКИ У ДОБУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

Чим далі йде час, тим інтенсивніше людина застосовує свої знання у різних сферах. А чи треба це людству? Чи здогадувався, наприклад, Р. Бекон, скільки людей буде застрелено через його винахід, через порох? Або ситуації з атомними електростанціями (і таке інше), коли головна їх ціль – це забезпечення людей потужною енергією за невеликий час та у великих розмірах, але наслідки від таких станцій можуть бути дуже і дуже небезпечними для людства. Згадуючи трагедію з Чорнобильською атомною електростанцією, ми бачимо живий приклад, коли люди думали більше про свій тимчасовий комфорт, про найшвидшу користь від станції. Проте безпеці станції у випадку аварії було відведено набагато менше уваги і тих же грошей.

Людина повинна раціонально підходити до прийняття рішень у сферах науки, техніки, хімії і таке інше. Бо за кожним таким винаходом, за кожною новою формулою якогось штучного віруса ховається жаклива загроза. Як ми бачимо історично, людина страждала, страждає, і, мабуть, буде страждати від того, що людський фактор завжди дасть про себе знати. Отже треба максимально продумати, обчислити можливі ходи при загрозі того чи іншого виноходу(хто знає, що було б, якби система безпеки вже названої ЧАЕС була вище класом, і навіть перевірена на штучну аварію).

Так, людина повинна керуватись і етикою також, перш ніж буде виводити науку на новий рівень. Гарним прикладом з літератури може стати роман Курта Вонегута «Колискова для кішки». В книзі розповідається про те, як може загинути абсолютно все, якщо небезпечний винахід (у даному випадку хімічний елемент лід-9, який здатен перетворювати звичайну воду на лід) буде в руках безвідповідальних людей.

Таких прикладів можна знайти в історії і в літературі безліч. Щодо останньої, то можна також пригадати роман Рея Бредбері «451 градус по Фаренгейту», де мова йде про те, як може деградувати людство, якщо воно надасть електроніці занадто велике значення. Якщо людину створила праця, то якщо зводити цю працю до мінімуму, то що ж з нами буде? Перш ніж у добу глобалізації надавати перевагу комфорту та мобільності, треба запитати себе, а що буде далі? А до чого це може призвести? А чи дійсно від цього буде користь? Ключовий момент – це майбутнє того чи іншого винаходу/пристрою. Сьогодні це дійсно може бути необхідним людству, а завтра це може стати причиною катаклізму чи чимось у такому дусі.

Отже, чим далі просувається наука у своїх відкриттях, тим свідомішою повинна бути і сама людина, щоб дати раду с тим, що вона створила. І щоб застосовувати винаходи за призначенням, а не на допомогу насиллю.

Науковий керівник: Пода Т.А., к. філос. н., доцент